Lietas Nr. C29639610
Lietas arhīva Nr. CA-0281-15/18

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

2015.gada 22.aprīlī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja I.Stuberovska
un tiesneses I.Jēkabsone un M.Bebriša
ar sekretāriem M.Karlsonu, E.Jurkevicu,
piedaloties prasītājas /pers. D/ pārstāvei zvērinātai advokātei Ingai Dūrītei, atbildētāja akciju sabiedrības "Latvijas Gāze" pārstāvim /pers. F/,
izskatīja atklātā tiesas sēdē Rīgā, Brīvības bulvārī 34 civillietu /pers. D/ prasībā pret akciju sabiedrību "Latvijas Gāze" un /pers. G/ par zaudējumu piedziņu sakarā ar akciju sabiedrības "Latvijas Gāze" apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2014.gada 17.marta spriedumu.

Civillietu tiesu kolēģija noskaidroja sekojošo.

Aprakstošā daļa

2010.gada 8.jūlijā /pers. D/ (turpmāk – prasītāja) Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā cēlusi prasību (ar vēlākiem grozījumiem) pret akciju sabiedrību "Latvijas Gāze" un /pers. G/ par zaudējumu piedziņu.

Prasības pieteikuma norāda, ka prasītāja 2010.gada 11.janvāra izsolē iegādājās nekustamo īpašumu /adrese/ (turpmāk – nekustamais īpašums).

2010.gada 13.maijā prasītāja iesniedza iesniegumu atbildētājam, lūdzot noslēgt līgumu par dabasgāzes piegādi nekustamajā īpašumā. Atbildētājs atteicās noslēgt līgumu un savu atteikumu pamatojis ar to, ka laika posmā no 2009.gada 19.jūnija līdz 2010.gada 10.maijam nekustamajā īpašumā tika veikta patvaļīga pieslēgšanās gāzes vadam un nekustamajā īpašumā ir parāds par dabasgāzes lietošanu LVL 1559,68 apmērā, kā arī norādījis, ka kamēr parāda summa netiks samaksāta, tikmēr ar prasītāju līgums par dabasgāzes piegādi netiks noslēgts, turklāt ir spēkā gāzes piegādes līgums, kas noslēgts starp atbildētāju un nekustamā īpašuma iepriekšējo īpašnieci /pers. G/.

Norāda, ka atbildētājs ir liedzis prasītājai saņemt sabiedrisko pakalpojumu, kuru sniegt ir atbildētāja pienākums, bet atbildētājs prettiesīgi ir atteicis dabasgāzes pakalpojuma sniegšanu, jo nekustamā īpašuma iepriekšēja īpašniece ir patvaļīgi izmantojusi dabasgāzi, kā rezultātā radies neapmaksāts parāds par gāzes patēriņu.

Uzskata, ka parāda nomaksas saistības gulstas uz iepriekšējo nekustamā īpašuma īpašnieci, nevis uz prasītāju, un prasītājai nav pienākums segt iepriekšējās nekustamā īpašuma īpašnieces parādus.

Norāda, ka neviena tiesību norma neparedz atbildētājam tiesības atteikties no līguma noslēgšanas ar jauno nekustamā īpašuma (gazificētā objekta) īpašnieku gadījumā, ja iepriekšējais īpašnieks nav norēķinājies par izlietoto dabasgāzi, kā arī atbildētājs kļūdaini novērtē, ka dabasgāzes piegādes pienākums ir piesaistīts nekustamajam īpašumam, nevis konkrētai personai, kas ir līguma slēdzēja.

Prasītāja norāda, ka 2010.gada 24.maijā vērsās Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijā ar lūgumu izvērtēt atbildētāja rīcības pamatotību, un 2010.gada 1.jūlijā saņēma atbildi, ka atbildētājam nav tiesiska pamata slēgt līgumu ar prasītāju. Prasītāja uzskata, ka šāds viedoklis nav pamatots.

Prasības pieteikuma grozījumos norāda, ka lai nodrošinātu prasītājai piederošā nekustamā īpašuma apkuri, prasītāja bijusi spiesta ierīkot jaunu apkures sistēmu.

Lai ierīkotu jaunu apkures sistēmu, prasītāja īstenoja projektu "Atjaunojamo energoresursu siltumenerģijas ražošanas tehnoloģisko iekārtu iegāde un uzstādīšana /adrese/". Projekta kopējās izmaksas LVL 4153,26, projekta attiecināmās izmaksas LVL 4054,26, atbalsta summa 50% no projekta attiecināmajām izmaksām, nepārsniedzot LVL 2027,13.

Prasītāja norāda, ka atbildētāja prettiesiskas rīcības dēļ viņai ir radīti zaudējumi LVL 2126,13 apmērā, kas rodas kā starpība starp jaunas apkures sistēmas iegādes un uzstādīšanas kopējām izmaksām LVL 4153,26 apmērā un atbalsta maksājumu LVL 2027,13 apmērā.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civillikuma 1770.-1773., 1779., 1792.pantu, lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja prasītājas labā zaudējumus LVL 2126,13 apmērā un visus tiesāšanās izdevumus. Prasība pret nekustamā īpašuma iepriekšējo īpašnieci /pers. G/ vairs netiek uzturēta.

Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2014.gada 17.marta spriedumu nospriests prasību apmierināt; piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai zaudējumus EUR 3025,21 apmērā un tiesāšanās izdevumus EUR 691,73, pavisam kopā EUR 3716,94; izbeigt tiesvedību prasības daļā pret /pers. G/; piedzīt no atbildētāja valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 26,27, kas iemaksājami kontā Nr. LV 51 TREL 2190458019000, saņēmējs: Tiesu administrācija,

NMR 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, iemaksas mērķis: ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ar ekonomiskās klasifikācijas kodu – 21499.

Pirmās instances tiesa konstatēja, ka starp pusēm nav strīda par to, ka prasītāja ir nekustamā īpašuma /adrese/, īpašniece, ka minētais nekustamais īpašums ir gazificēts, proti, tā apkures sistēma paredzēta dabasgāzes lietošanai, ka prasītāja 2010.gada 13.maijā vērsās ar iesniegumu pie atbildētāja ar lūgumu noslēgt ar viņu dabasgāzes piegādes līgumu (1. sējuma lietas 20.lapa), ka atbildētājs atteica noslēgt ar prasītāju līgumu par dabasgāzes piegādi, kā iemeslu minot apstākli, ka nekustamā īpašuma iepriekšēja īpašniece nav norēķinājusies par saņemto dabasgāzi (1. sējuma lietas 21.-23.lapa), piedāvājot iepriekšējās īpašnieces parādu prasītājai apmaksāt vai iegādāties kā cesijas priekšmetu. Starp pusēm nav arī strīds par to, ka prasītāja nekustamā īpašumā /adrese/, tiesvedības procesa laikā ir ierīkojusi alternatīvu apkures sistēmu.

Tiesa konstatēja, ka starp pusēm pastāv strīds par to, vai atbildētājs noslēgt līgumu ar prasītāju par dabasgāzes piegādi atteica uz tiesiska pamata; vai prasītājas izdevumi par alternatīvas apkures sistēmas ierīkošanu ir atzīstami par prasītājas zaudējumiem; vai atbildētājam ir pienākums segt šos zaudējumus.

Sākotnēji tiesa noskaidroja vai atbildētāja sniegtais pakalpojums ir sabiedrisks pakalpojums.

Atsaucoties uz likuma "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" 2.panta otrās daļas 1.punktu, Ministru kabineta 2009.gada 27.oktobra noteikumu Nr.1227 "Noteikumi par regulējamiem sabiedrisko pakalpojumu veidiem" 4.4.punktu, norādīja, ka tiesai nav šaubu, ka atbildētāja komercdarbība, kas izpaužas kā dabasgāzes piegāde tās lietotājiem, ir sabiedrisks pakalpojums.

Tāpat, atsaucoties uz likuma "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" 24.panta pirmo daļu, tiesa norādīja, ka starp pusēm nav strīda, ka prasītāja pieprasīja atbildētājam sniegt sabiedrisko pakalpojumu, proti, noslēgt ar prasītāju līgumu par dabasgāzes piegādi prasītājai piederošajam nekustamajam īpašumam. Objekta vai infrastruktūras tehniskās iespējas pieļāva dabasgāzes piegādes nekavējošu uzsākšanu, jo prasītājai piederošais nekustamais īpašums bija gazificēts. Atbildētājs atteica noslēgt ar prasītāju dabasgāzes piegādes līgumu, atteikumu pamatojot ar to, ka nekustamā īpašuma iepriekšēja īpašniece nav samaksājusi par patērēto dabasgāzi un palikusi atbildētājam parādā LVL 1559,68 (1. sējuma lietas 21.-23.lapa).

Minēto nostāju atbildētājs pamatojis ar to, ka attiecībā uz nekustamo īpašumu, kuram prasītāja lūdz piegādāt dabasgāzi, jau ir noslēgts dabasgāzes piegādes līgums ar nekustamā īpašuma iepriekšējo īpašnieku, un atbildētājam nav pienākums noslēgt vēl vienu līgumu par dabasgāzes piegādi tam pašam objektam, ka pirms nekustamā īpašuma iegādes prasītājai bija jāpārliecinās par to, vai nekustamajā īpašumā par saņemto dabasgāzi ir veikti norēķini un nepastāv juridiski šķēršļi dabasgāzes padeves nodrošināšanai. Atbildētājs norādījis uz Civillikuma 1613.pantu, no kura izriet, ka atsavinātājs neatbild ne par nenozīmīgiem trūkumiem, kas nekavē visumā lietas nodošanu, ne arī par tādiem, kas ieguvējam bijuši zināmi, vai vismaz, piegriežot visparastāko uzmanību, nevarētu palikt viņam apslēpti. Atbildētāja ieskatā, minētais uzliek nekustamā īpašuma ieguvējam pienākumu pārliecināties par to, vai iepriekšējais īpašnieks ir izpildījis savas saistības pret pakalpojumu sniedzējiem.

Tiesas ieskatā iepriekšējā dabasgāzes lietotāja nenokārtotās saistības par dabasgāzes piegādi neiekļaujas likuma "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" 24.panta pirmās daļas tvērumā un nevar kalpot par šķērsli dabasgāzes piegādes līguma noslēgšanai. Dabasgāzes piegādes līgumu nenoslēgšana ar jauno nekustamā īpašuma īpašnieku, valdītāju vai lietotāju nav viens no likumā noteiktajiem instrumentiem kā nodrošināt parāda piedziņu. Ja šā iemesla dēļ tiek kavētas citu personu tiesības saņemt sabiedrisko pakalpojumu, šāda rīcība ir prettiesiska. Ar minēto secinājumu tiesa pievienojusies Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2013.gada 6.novembra spriedumā lietā Nr.SKA-676 paustajam viedoklim.

Atbildētājs savos paskaidrojumos norādījis (1. sējuma lietas 194.lapa), ka atbildētājs kā atteikuma noslēgt dabasgāzes piegādes līgumu ar prasītāju pamatojumu izmantojis Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas lēmumā (1. sējuma lietas 26.-28.lapa) pausto viedokli, ka konkrētajos apstākļos prasītājai nav tiesību saņemt atbildētāja sniegto pakalpojumu. Tiesas ieskatā šāds atbildētāja iebildums nav pamatots.

Atbildētājs kā pakalpojuma sniedzējs pats izlemj jautājumus, kas rodas sakarā ar personu iesniegumiem par dabasgāzes piegādes līgumu noslēgšanu. Konkrētā gadījumā atbildētājs jau sākotnēji izlēma atteikt noslēgt ar prasītāju dabasgāzes piegādes līgumu, norādot konkrētu un nepārprotamu atteikuma pamatojumu – trešās personas parāda par nekustamajā īpašumā izlietoto dabasgāzi esamību. Atbildētāja rīcības tiesiskuma izvērtēšanu Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai lūdza prasītāja.

Atsaucoties uz likuma "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" 32.panta pirmo daļu (redakcijā, kāda bija spēkā uz prasības tiesā celšanas brīdi), tiesa norādīja, ka lietas materiālos atrodas Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas vēstule prasītājai, kurā komisija informē prasītāju, ka ir pieprasījusi un saņēmusi atbildētāja paskaidrojumus par prasītājas iesniegumā norādīto situāciju, izvērtējusi visus iesniegumā norādītos lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, un sniedz viedokli, ka atbildētājam nav tiesiska pienākuma slēgt dabasgāzes piegādes līgumu ar prasītāju pirms nav nokārtotas parādsaistības par izlietoto dabasgāzi gazificētajā objektā un izbeigts spēkā esošais pakalpojuma piegādes līgums starp atbildētāju un gazificētā objekta iepriekšējo īpašnieku.

Ievērojot minēto, tiesa secināja, ka prasītāja bija ievērojusi strīda iepriekšēju ārpustiesas izskatīšanas kārtību, proti, prasītāja bija vērsusies ar iesniegumu pie Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas un Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija sniegusi prasītājai pamatotu atbildi. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija ar savu viedokli atbalstīja atbildētāja nostāju atteikt dabasgāzes piegādes līguma noslēgšanu ar prasītāju, līdz ar ko Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija starp prasītāju un atbildētāju izveidojušās domstarpības neatrisināja prasītājai par labu. Ievērojot minēto, prasītāja cēla prasību tiesā pret atbildētāju savu apstrīdēto interešu aizsardzībai civiltiesiskā kārtībā.

Tiesas ieskatā un arī no likuma "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" neizriet, ka Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas viedoklis jautājumā par dabasgāzes piegādes līguma noslēgšanu ar prasītāju ir saistošs atbildētājam, jo ar šo viedokli atbildētājam nav aizliegts noslēgt pakalpojuma piegādes līgumu ar prasītāju. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas viedoklis satur vienīgi tiesību normu interpretācijas atspoguļojumu. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas paustais viedoklis novērtējams kā papildus arguments, pamatojoties uz kuru atbildētājs veidoja savu nostāju atteikuma noslēgt līgumu ar prasītāju pamatošanai.

Ievērojot minēto, tiesa kā nepamatotu noraidīja atbildētāja argumentu, ka sava lēmuma pieņemšanā atbildētājs paļāvās uz Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas viedoklī norādīto, ja atbildētājam pašam nepastarpināti ir tiesības un arī pienākums slēgt līgumus ar personām, kas vēlās lietot dabasgāzi.

Turpmāk tiesai bija jānoskaidro, vai prasītājas izdevumi par alternatīvas apkures sistēmas ierīkošanu ir atzīstami par prasītājas zaudējumiem.

No prasības pieteikumā norādītā tiesa konstatēja, ka prasītāja 2010.gada maijā vēlējās noslēgt līgumu ar atbildētāju par dabasgāzes piegādi, taču līguma noslēgšanu atbildētājs atteica, kā priekšnoteikumu līguma noslēgšanai minot trešās personas parāda par dabasgāzes lietošanu nekustamajā īpašumā esamību. Nekustamā īpašuma esošā apkures sistēma bija paredzēta dabasgāzes lietošanai. Neviens tiesību akts neparedz nekustamā īpašuma īpašnieka pienākumu segt iepriekšējā īpašnieka parādu par dabasgāzes lietošanu konkrētajā īpašumā, līdz ar ko prasītāja tiesīgi atteicās samaksāt svešu parādu.

Norādīja, ka Latvijas klimatiskajos apstākļos nav saprātīgi uzskatīt, ka persona un kopā ar to dzīvojošie nepilngadīgie bērni cilvēka cienīgos apstākļos var apdzīvot dzīvojamo māju, bez iespējas to apkurināt. Līdz ar ko tiesa secināja, ka prasītājai bija tiesības risināt alternatīvas apkures sistēmas izveidošanas jautājumu, negaidot tiesas nolēmuma pasludināšanu konkrētajā civillietā.

Tāpat norādīja, ka lietas materiālos atrodas līgums par projekta īstenošanu Nr.KPFI-11.1/340, kas noslēgts starp Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju, SIA "Vides investīciju fonds", no vienas puses, un prasītāju kā finansējuma saņēmēju, no otras puses, par Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta finansējuma piešķiršanu projektam "Atjaunojamo energoresursu siltumenerģijas ražošanas tehnoloģisko iekārtu iegāde un uzstādīšana" jaunbūvē /adrese/ (1. sējuma lietas 162.-163.lapa). Līguma 4.1.punktā noteiktas projekta attiecināmās izmaksas LVL 4054,26 apmērā, kā arī līguma 4.1.2.punktā noteikts, ka finansējuma saņēmēja līdzfinansējums ir 50% no projekta attiecināmajām izmaksām, nepārsniedzot LVL 2027,13. Līguma grozījumu Nr.1 2.punktā noteikts, ka projekta īstenošanas termiņš ir 2012.gada 1.decembris (1.sējuma lietas 164.lapa).

Lietas materiālos atrodas arī pierādījumi tam, ka alternatīvas apkures sistēmas izbūve nekustamajā īpašumā ir tikusi veikta un prasītāja par apkures ierīkošanu darbu izpildītājam 2012.gada 30.novembrī samaksājusi LVL 4153,26 (1. sējuma lietas 165.-173.lapa).

Lietas materiālos arī atrodas pierādījumi apstāklim, ka 2013.gada 14.februārī prasītāja saņēmusi no Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas projekta līdzfinansējuma maksājumu LVL 2027,13 apmērā (1. sējuma lietas 174.lapa).

Ievērojot minēto, tiesa konstatēja, ka prasītājas faktiskās izmaksas alternatīvas apkures sistēmas ierīkošanai ir LVL 2126,13 (EUR 3025,21) (LVL 4153,26 – LVL 2027,13).

Turpmāk tiesai bija jānoskaidro vai minētās prasītājas izmaksas ir novērtējamas kā prasītājas zaudējumi.

Novērtējot zaudējumu esamības vai neesamības faktu, tiesa vadījās no situācijas, kādā prasītāja atradās brīdī, kas viņa veica maksājumu par alternatīvas apkures sistēmas ierīkošanu, proti, 2012.gada 30.novembrī.

Tiesa jau iepriekš konstatējusi, ka atbildētāja rīcība, atsakot dabasgāzes piegādes līguma noslēgšanu ar prasītāju, bija prettiesiska.

Prasītājai piederošajā nekustamajā īpašumā jau bija izbūvēta apkures sistēma, kas piemērota dabasgāzes lietošanai. Dabasgāzes piegādes atteikuma dēļ, prasītājai nācās risināt jautājumu par esošās apkures sistēmas piemērošanu alternatīvam kurināmā veidam.

Alternatīvas apkures sistēmas izveidošana radīja prasītājai izdevumus LVL 4153,26 (EUR 5909,56) apmērā. Prasītājai šie izdevumi nebija plānoti, un to veikšanas nepieciešamība radās alternatīvas apkures sistēmas izbūves dēļ. Tiesa secināja, ka minētie izdevumi prasītājai nebūtu radušies, ja atbildētājs būtu noslēdzis ar prasītāju līgumu par dabasgāzes piegādi.

Atsaucoties uz Civillikuma 1770. un 1772.pantu, tiesa secināja, ka prasītājas izdevumi alternatīvas apkures sistēmas izbūvei ir novērtējami kā prasītājas mantas samazinājums, jo izdevumi sastāv no prasītājas finanšu līdzekļiem, kas tai bija jāiztērē neplānotu pārbūves darbu apmaksai.

Tāpat, atsaucoties uz Civillikuma 1773.pantu, tiesa norādīja, ka tiesību teorijā atzīts, ka netiešs zaudējums ir saistīts ar prettiesisku darbību vai bezdarbību, bet nav tās nepieciešamās sekas. Dažās situācijās zaudējumi var nerasties, bet, ja nu tomēr, apstākļiem vai attiecībām sagadoties, zaudējumi rodas, tad tiesību pārkāpējas tomēr var pārmest: ja nebūtu pārkāpuma, tad nekāda apstākļu sakritība neizsauktu šos par netiešiem sauktos zaudējumus. *(Civillikuma komentāri. Saistību tiesības (1401.-2400.p.). Sagatavojis autoru kolektīvs prof. K. Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā, Rīga, 2000., 269.lpp.)*.

Ievērojot minēto, tiesa prasītājai radušos zaudējumus novērtēja kā netiešus zaudējumus, kas varēja arī nerasties.

Atsaucoties uz Civillikuma 1775.pantu, tiesa norādīja, ka tiesību teorijā atzīts, ka zaudējumu atlīdzības prasības apmierināšanai ir vajadzīgi četri priekšnoteikumi – kādas personas prettiesiska rīcība (darbība vai bezdarbība), šīs personas vaina, zaudējumu esamība un to konkrēts apmērs, cēloniskais sakars starp prettiesisko rīcību un zaudējumiem, bet kā piektais apspriežams arī 1776.panta noteikums *(Civillikuma komentāri. Saistību tiesības (1401.-2400.p.). Sagatavojis autoru kolektīvs prof. K. Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā, Rīga, 2000., 270.lpp.)*.

Tiesa prasītājas faktiskās izmaksas alternatīvas apkures sistēmas ierīkošanai LVL 2126,13 (EUR 3025,21) apmērā novērtēja kā prasītājas zaudējumus, jo šādā apmērā ir samazinājusies prasītājas manta. Augstākās tiesas Senāta 2013.gada 6.decembra spriedumā lietā Nr.SKC-432/2013 pausta atziņa, ka nepieciešamo līdzekļu apmērs, lai bijusī lieta atgūtu savas iepriekšējo stāvokli, ir kritērijs, pēc kura iespējams noteikt kādā apmērā noticis esošās mantas samazinājums. Tiesas ieskatā minētā atziņa ir piemērojama arī konkrētajā gadījumā, jo, lai gan esošā apkures sistēma netika sabojāta, tā prasītāja atteikuma piegādāt dabasgāzi dēļ nebija izmantojama tās mērķim, proti, apkures nodrošināšanai.

Izvērtējot zaudējumu atlīdzības pienākuma priekšnoteikumus tiesa secināja, ka ir konstatēta: atbildētāja prettiesiska rīcība un tā apstiprinās ar spēkā stājušos Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2013.gada 6.novembra spriedumu lietā Nr.SKA-676; atbildētāja vaina prettiesiskajā rīcībā, kas izpaudās kā atbildētāja lēmums atteikt noslēgt ar prasītāju dabasgāzes piegādes līgumu, jo atbildētājam nebija tiesisku šķēršļu izlemt noslēgt ar prasītāju konkrēto līgumu vai mainīt savu sākotnējo nostāju civillietas izskatīšanas gaitā; zaudējumu esamība LVL 2126,13 (EUR 3025,21) apmērā; cēloņsakarība starp atbildētāja prettiesisko rīcību un zaudējumu rašanos, jo prasītāja bija spiesta izbūvēt alternatīvu apkures sistēmu tādēļ, ka atbildētājs atteica noslēgt ar prasītāju līgumu par dabasgāzes piegādi.

Atsaucoties uz Civillikuma 1776.pantu, tiesa norādīja, ka lietas materiālos esošā līguma par projekta īstenošanu Nr.KPFI-11.1/340, kas noslēgts starp Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju, SIA "Vides investīciju fonds", no vienas puses, un prasītāju kā finansējuma saņēmēju, no otras puses, 4.1.2.punktā noteikts, ka finansējuma saņēmēja līdzfinansējums ir 50% no projekta attiecināmajām izmaksām, nepārsniedzot LVL 2027,13. Lietas materiālos arī atrodas pierādījumi apstāklim, ka 2013.gada 14.februārī prasītāja saņēmusi no Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas projekta līdzfinansējuma maksājumu LVL 2027,13 apmērā (1. sējuma lietas 174.lapa). Ievērojot minēto tiesa secināja, ka prasītāja ir izvēlējusies saprātīgu alternatīvās apkures sistēmas izbūves veidu un mazinājusi zaudējumu apmēru 50% apmērā, alternatīvās apkures projekta realizācijai saņemot līdzfinansējumu no valsts.

Ievērojot minēto tiesa atzina, ka no atbildētājas par labu prasītājai ir piedzenami zaudējumi LVL 2126,13 (EUR 3025,21) apmērā.

Atbildētāja pārstāvis savos paskaidrojumos norādījis, ka prasītājai vajadzējis izmantot apkures risinājumus, kas neprasa ievērojamus finansiālus ieguldījumus, un prasītājas izvēlētais risinājums nav samērīgs, jo ir pārlieku dārgs. Tiesa nepievienojās šādam atbildētāja secinājumam un uzskatīja to par nepamatotu, jo apkures sistēmas risinājums, ja tas ir jāierīko no jauna, prasa finansiālus ieguldījumus.

Tiesa noraidīja kā nepamatotu atbildētāja iebildumu, ka prasītāja nav cietusi zaudējumus, jo ar alternatīvas apkures sistēmas ierīkošanu prasītāja ir vairojusi sava īpašuma vērtību. Tiesa uzskatīja, ka prasītāja, apmaksājot alternatīvas apkures sistēmas izbūvi, cieta zaudējumus, jo apkures sistēmas izveide prasīja finansiālus ieguldījumus, turklāt situācijā, kad nekustamajā īpašumā jau pastāvēja apkures sistēma, kas piemērota dabasgāzes izmantošanai.

Kā nepamatotu vērtēja atbildētāja viedokli, ka prasītāja veikusi savam īpašumam derīgos izdevumus Civillikuma 865.panta izpratnē, jo izdevumu veikšana nenotika no prasītājas brīvas gribas, bet gan situācijā, kad atbildētājs atteica piegādāt prasītājai dabasgāzi. Tas, ka atbildētājs prasītājas izdevumus alternatīvas apkures sistēmas ierīkošanai uzskata par derīgajiem izdevumiem, nemaina apstākļus un iemeslus, kādēļ izdevumi radušies.

Tāpat tiesa kā nepamatotu novērtēja atbildētāja viedokli, ka prasītāja jau 2011.gadā zaudējusi interesi par dabasgāzes piegādes līguma noslēgšanu, jo pieteikusies Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta finansējuma piešķiršanas projektam "Atjaunojamo energoresursu siltumenerģijas ražošanas tehnoloģisko iekārtu iegāde un uzstādīšana". Tiesa secināja, ka prasītāja no lūguma noslēgt ar viņu dabasgāzes piegādes līgumu tiesvedības laikā nebija atteikusies, un prasītājas pieteikšanās projektam vēl nenozīmē, ka ar prasītāju tiks noslēgts līgums projekta īstenošanai. Prasītājai bija tiesības risināt apkures jautājumu, piesakoties minētajam projektam, jo Latvijas klimatiskajos apstākļos nav iedomājama cilvēka cienīga dzīvošana privātmājā bez apkures vairāku gadu garumā.

Tiesa norādīja, ka sākotnēji prasība tika celta arī pret atbildētāju /pers. G/, taču prasītāja, pēc prasības grozīšanas, prasījumu pret atbildētāju /pers. G/ neuzturēja, līdz ar ko prasība daļā pret atbildētāju /pers. G/ ir izbeidzama sakarā ar prasītāja atteikšanos no prasības, atbilstoši Civilprocesa likuma 223.panta 4.punktam.

Atsaucoties uz Civilprocesa likuma 97.panta pirmo daļu un 10.panta pirmo daļu, Euro ieviešanas kārtības likuma 4.panta pirmo daļu, Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu un 33.panta pirmo daļu, tiesa norādīja, ka, ceļot prasību tiesā, prasītāja samaksājusi valsts nodevu LVL 178,15 apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus LVL 5,50, kopā LVL 183,65 (EUR 261,31) apmērā.

Prasītāja lūgusi tiesu piedzīt no atbildētāja ar lietas vešanu saistītos izdevumus par advokāta palīdzību. Lietas materiālos atrodas zvērinātas advokātes orderis un maksājumu uzdevumi, kas apliecina, ka prasītāja ir veikusi samaksu pārstāvim LVL 242,00 (1.sējuma lietas 185.lapa), LVL 60,50 (1.sējuma lietas 104.lapa) par prasītājas interešu pārstāvību konkrētajā civillietā.

Ar lietas vešanu saistītie izdevumi kopā ir LVL 302, 50 (EUR 439,42).

Atsaucoties uz Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu un ceturto daļu, norādīja, ka atbildētājam ir pienākums atlīdzināt prasītājai izdevumus par advokāta palīdzību to faktiskajā apmērā EUR 439,42 (LVL 2126,13 x 30% = 637,84 : 2 = LVL 318,92 (EUR 453,78)).

Līdz ar ko no atbildētāja prasītājas labā piedzenami tiesāšanās izdevumi kopā LVL 486,15 (EUR 691,73).

No tiesu informatīvās sistēmas tiesa konstatēja, ka lietā ir radušies ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 34,10 apmērā par divdesmit diviem pasta sūtījumiem, jo saskaņā ar Tiesu administrācijas aprēķinu viena sūtījuma cena sastāda EUR 1,55. Prasītāja, iesniedzot prasību, ir samaksājusi ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus LVL 5,50 (EUR 7,83)

apmērā. Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu starpība EUR 26,27 saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, 39.panta pirmās daļas 5.punktu ir piedzenama no atbildētāja valsts ienākumos.

Par Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2014.gada 17.marta spriedumu 2014.gada 22.aprīlī apelācijas sūdzību iesniedzis atbildētājs.

Apelācijas sūdzībā norāda, ka prasītāja nav ievērojusi strīdu pirmstiesas izskatīšanas kārtību, un prasība saskaņā ar Civilprocesa likuma 219.panta pirmo daļu ir atstājama bez izskatīšanas. Atsaucas uz likuma "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" 32.panta pirmo daļu, norādot, ka prasītājai pirms vēršanās tiesā bija pienākums vērsties Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijā ar lūgumu izvērtēt starp pusēm izcēlušos strīdu. Neskatoties uz minēto, prasītāja bija vērsusies Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijā tikai par atbildētāja atteikšanos piegādāt dabasgāzi gazificētajā objektā. Savukārt par velmi izbūvēt jaunu apkures sistēmu, kas prasītājai esot radījusi zaudējumus, prasītāja nevērsās Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijā, lai noregulētu šo strīdu pirmstiesas ceļā.

Uzskata, ka atbildētājs nav vainojams par prasītājas izdevumu rašanos.

Tiesa nav konstatējusi Civillikuma 1779.pantā noteiktos priekšnoteikumus. Tiesa formāli vērtējusi, vai atbildētāja rīcība, atsakoties piegādāt dabasgāzi, ir bijusi tiesiska. Tiesa pilnībā ignorējusi atbildētāja rīcības attaisnojumus, kas neļauj atbildētāju atzīt par vainojamu zaudējumu atlīdzināšanā.

Tiesa nav izpratusi Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2010.gada 29.jūnijā pieņemto lēmumu Nr.1-2.21/3087, ar kuru tika atzītas atbildētāja tiesības nepiegādāt dabasgāzi prasītājai.

Tiesas izdarītais secinājums, ka no likuma "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" neizriet, ka Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas viedoklis jautājumā par dabasgāzes piegādes līguma noslēgšanu ar prasītāju ir saistošs atbildētājam, jo ar šo viedokli atbildētājam nav aizliegts noslēgt pakalpojuma piegādes līgumu ar prasītāju, ir pretējs lietā konstatētajiem faktiem. Atsaucas uz likuma "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" 9.panta otro daļu, norādot, ka atbildētajam nepastāvēja tiesisks pamats rīkoties atšķirīgi no Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas pieņemtā lēmuma.

Uzskata, ka Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija nevis nosūtīja prasītājai vēstuli vai viedokli, bet gan pieņēma juridiski saistošu lēmumu saskaņā ar likuma "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" 32.pantā noteikto speciālo kārtību.

Uzskata, ka prasītāja nav ievērojusi strīda izskatīšanas kārtību. Ja prasītāja uzskatīja, ka tai pretēji Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas lēmumam ir tiesības saņemt dabasgāzi, vispirms bija ceļama prasība tiesā par dabasgāzes padeves nodrošināšanu. Līdz prasības izskatīšanai prasītāja nebija tiesīga patvaļīgi izbūvēt jaunu apkures sistēmu, par ko pieprasīt līdzekļus no atbildētājas. Tiesas norādītie argumenti, ka prasītājai bija šādas tiesības nav balstīti uz nevienu tiesību normu.

Uzskata, ka prasītāja jau kopš 2011.gada nav bijusi ieinteresēta saņemt dabasgāzi, jo starp prasītāju, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības lietu ministriju, kā arī SIA "Vides investīciju fonds" 2012.gada 10.februārī noslēgts līgums par tehnoloģisko iekārtu iegādi un uzstādīšanu prasītājas gazificētajā objektā, kur saskaņā ar publiski pieejamo informāciju prasītājai bija jāpiesakās finansējuma saņemšanai jau 2011.gadā.

Norāda, ka prasītajai bija citas iespējas kā nodrošināt gazificētā objekta apkuri un neciest zaudējumus. Prasītāja ir nevis centusies dabasgāzes piegādes neesamības jautājumu mazināt ar citiem, samērīgākiem līdzekļiem, bet gan izvēlējusies galējo un pašu nesamērīgāko līdzekli – jaunas apkures sistēmas izbūvi. Prasītājai tiesvedības laikā pastāvēja iespējas apkurināt telpas ar iekārtām, kuras neprasa tik būtiskus ieguldījumus, piemēram, elektroenerģiju.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 219.panta pirmo daļu, likuma "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" 32.pantu, Civillikuma 1776. un 1779.pantu, lūdz tiesu prasību noraidīt; piedzīt no prasītājas tiesāšanās izdevumus.

Tiesas sēdē prasītājas /pers. D/ pārstāve zvērināta advokāte Inga Dūrīte prasību uzturēja saskaņā ar prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem un pamatojumu, bet apelācijas sūdzību neatzina.

Tiesas sēdē atbildētāja akciju sabiedrības "Latvijas Gāze" pārstāvis /pers. F/ apelācijas sūdzību uzturēja saskaņā ar apelācijas sūdzībā norādītajiem apstākļiem un pamatojumu, bet prasību neatzina.

Motīvu daļa

Noklausoties lietas dalībnieku paskaidrojumus, pārbaudot un novērtējot lietas materiālus kopumā, Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma, bet apelācijas sūdzība ir nepamatota un noraidāma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426.panta pirmajā daļā noteikto apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību un pretapelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajās sūdzībās.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 430.panta trešās daļas noteikumiem, fakti, kas konstatēti pirmās instances tiesā, apelācijas instances tiesā nav jāpārbauda, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

Kaut gan atbildētāja apelācijas sūdzībā norādīts, ka spriedums tiek pārsūdzēts pilnā apmērā, tomēr apelācijas sūdzībā nav norādīti iebildumi un argumenti par to pirmās instances sprieduma daļu, ar kuru izbeigta tiesvedība pret /pers. G/.

Ņemot vērā minēto, Civillietu tiesu kolēģija atbilstoši Civilprocesa likuma 426.panta pirmajai un 430.panta trešajai daļai nepārbauda pirmās instances tiesas konstatētos faktus, kas nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā, sprieduma daļā, ar kuru izbeigta tiesvedība pret /pers. G/.

Savukārt Civilprocesa likuma 432.panta piektā daļa noteic, ja tiesa atzīst, ka zemākas instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākas instances tiesas sprieduma motivācijai. Šajā gadījumā šā likuma 193.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma

motīvu daļā var nenorādīt.

Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, un atbilstoši Civilprocesa likuma 432.panta piektajai daļai Civillietu tiesu kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas spriedumā paustajai motivācijai.

Ņemot vērā minēto, Civillietu tiesu kolēģija atzīst par nepieciešamu sniegt savu vērtējumu iebildumiem un argumentiem, kurus apelācijas sūdzības iesniedzējs norādījis savā apelācijas sūdzībā par Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2014.gada 17.marta spriedumu.

Civillietu tiesu kolēģija konstatē, ka starp pusēm nav strīds par to, ka nekustamajā īpašumā /adrese/, tā iepriekšēja īpašniece ilgstoši neveica samaksu par gāzi, kā rezultātā bija izveidojies parāds LVL 1559,68 apmērā, un ka šis parāds izveidojies laika posmā, kad prasītāja nebija minētā nekustamā īpašuma īpašniece.

Saskaņā ar likuma "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" 22.panta piekto daļu (redakcijā, kas bija spēkā 01.01.2010.-10.08.2011.) sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs Ministru kabineta no teiktajā kārtībā var pārtraukt sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu tiem lietotājiem, kuri nav samaksājuši par saņemtajiem sabiedriskajiem pakalpojumiem vai nav izpildījuši citas saistības pret sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2008.gada 16.decembra noteikumu Nr.1048 "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi" 93.4.apakšpunktu sistēmas operatoram ir tiesība vienpusēji izbeigt līgumu un pārtraukt dabasgāzes padevi mājsaimniecības lietotājam, ja mājsaimniecības lietotājs ir zaudējis gazificētā objekta īpašuma tiesības vai īres tiesības.

No lietas materiālos esošās 2010.gada 18.maija vēstules Nr.20-4-3.5/6211P ir redzams, ka atbildētājs atteikumu noslēgt līgumu ar prasītāju ir pamatojis ar to, ka iepriekšējais īpašnieks nav samaksājis par patērēto dabasgāzi un norādījis, ka kamēr netiks veikti norēķini par gazificētajā objektā izlietoto dabasgāzi, līgums ar lietotāju netiks izbeigts, jauns līgums par dabasgāzes piegādi gazificētajam objektam netiks noslēgts un dabasgāzes padeve gazificētajam objektam ir jāpārtrauc līdz pilnīgai parāda samaksai (1.sējuma lietas 21.-23.lapa).

Saskaņā ar likuma "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" 22.panta pirmo daļu (redakcijā, kas bija spēkā 01.01.2010.-10.08.2011.) sabiedrisko pakalpojumu sniedzēji nodrošina iespēju saņemt nepārtrauktus sabiedriskos pakalpojumus visā licences termiņā atbilstoši licences nosacījumiem tās darbības zonā. Saskaņā minētā likuma 24.panta pirmo daļu (redakcijā, kas bija spēkā 01.01.2010.-10.08.2011.) sabiedrisko pakalpojumu sniedzējam licences darbības zonā jānodrošina sabiedriskie pakalpojumi pēc lietotāju un citu personu pamatota pieprasījuma, ja šā pakalpojumu sniedzēja finansiālās un objektu vai infrastruktūras tehniskās iespējas to pieļauj.

Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka, pieprasot prasītājai pirms līguma noslēgšanas veikt samaksu par nekustamā īpašuma iepriekšējās īpašnieces patērēto dabasgāzi, atbildētājs pēc būtības pieprasa trešajai personai segt debitora parādu, kas ir pretrunā ar Civillikuma 1519.panta noteikumiem, proti, no līguma izrietošās tiesības un saistības, ciktāl tās nav tīri personiskas, pāriet uz līdzēju mantiniekiem un tiesību pēcniekiem, ja vien likumā nav paredzēts noteikts izņēmums; bez šā gadījuma trešajām personām neizriet no līguma vispār ne tiesības, ne saistības, ja vien līdzēji nav viņu vietnieki (1515.-1518.p.).

Tiesības un saistības (pienākumi) ietilpst mantojuma masā un var pāriet mantošanas ceļā; tiesību pēcnieki parādās juridisku personu likvidācijas vai reorganizācijas gadījumā, kā arī legāta un uzlikuma dēļ. Panta otrā daļa satur saistību tiesību pamatprincipu – darījuma dalībnieki iegūst tiesības un uzņemas pienākumus katrs tikai sev. *(Civillikuma komentāri, Saistību tiesības, prof. K. Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcija, Rīga, 2000, 84.lapa)*.

Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka pie apstākļiem, kad prasītājai nebija parāda par dabasgāzes lietošanu nekustamajā īpašumā, kā arī viņa nav /pers. G/ saistību pārņēmēja, atbildētājam bija pienākums noslēgt dabasgāzes piegādes līgumu pēc prasītājas pamatota pieprasījuma, un pārtraukt dabasgāzes piegādi bija iespējams tikai tajā gadījumā, ja prasītājai ir parāds par piegādāto dabasgāzi vai viņa nav pildījusi citas saistības.

Apelācijas sūdzības argumentu, ka Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija nevis nosūtīja prasītājai viedokli, bet gan pieņēma juridiski saistošu lēmumu un, ka atbildētajam nepastāvēja tiesisks pamats rīkoties atšķirīgi no Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas pieņemtā lēmuma, Civillietu tiesu kolēģija atzīst par nepamatotu.

Saskaņā ar likuma "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" 9.panta otro daļu (redakcijā, kas bija spēkā 01.01.2010.-10.08.2011.) Regulators savas kompetences ietvaros patstāvīgi pieņem lēmumus un izdod administratīvos aktus, kas ir saistoši konkrētiem sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem un lietotājiem.

Civillietu tiesu kolēģija norāda, ka Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija ir nosūtījusi prasītājai nevis lēmumu, kā to norāda atbildētājs, bet viedokli jautājumā par dabasgāzes piegādes līguma noslēgšanu ar prasītāju. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija nav pieņēmusi lēmumu un nav izdevusi administratīvo aktu par dabasgāzes piegādes līguma slēgšanas aizliegumu ar prasītāju saskaņā ar likuma "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" 9.panta otro daļu (redakcijā, kas bija spēkā 01.01.2010.-10.08.2011.).

Apelācijas sūdzības argumentu, ka atbildētajam nepastāvēja tiesisks pamats rīkoties atšķirīgi no Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas pieņemtā lēmuma, Civillietu tiesu kolēģija atzīst par nepamatotu, jo kā to pamatoti konstatējusi pirmās instances tiesa, kam pievienojās arī Civillietu tiesu kolēģija, no likuma "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" un Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas viedokļa neizriet, ka atbildētājam ir aizliegts noslēgt dabasgāzes piegādes līgumu ar prasītāju.

Savā 2010.gada 29.jūnija atbildē Nr.1-2.21/3087 prasītājai par dabasgāzes piegādes līguma noslēgšanu (1.sējuma lietas 26.-28.lapas) Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija, cita starpā, norādījusi, ka lai arī likumdevējs nav devis tiešu norādi, kā risināma situācija saistībā ar dabasgāzes piegādi, ja gazificētajā objektā dabasgāzes piegāde ir pārtraukta parāda

dēļ un ir mainījies gazificētā objekta īpašnieks, tomēr jāņem vērā dabasgāzes piegādes atjaunošanas tiesiskā regulējuma mērķis, t.i., nodrošināt savlaicīgus un patēriņam atbilstošus norēķinus par saņemto dabasgāzi un vienlaicīgi nodrošināt citiem lietotājiem iespēju saņemt nepārtrauktus, drošus un kvalitatīvus sabiedriskos pakalpojumus, kuru tarifi (cenas) atbilst ekonomiski pamatotām izmaksām, kā to paredz likuma "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" 1.pants.

Novērtējot lietā esošos pierādījumus kopsakarā ar lietas dalībnieku sniegtajiem paskaidrojumiem, kā arī ņemot vērā to, ka parāds par piegādāto dabasgāzi izveidojies, pastāvot līgumattiecībām starp atbildētāju un /pers. G/, un ka atbildētājs nav norādījis apstākļus, kuru dēļ prasītājas sabiedriskā pakalpojuma par dabasgāzes piegādi pieprasījums nav pamatots, Civillietu tiesu kolēģija secina, ka dabasgāzes piegādes atjaunošanas tiesiskā regulējuma mērķis dotajā gadījumā tiktu sasniegts, ja atbildētājs nekavējoties pēc parāda par izmantoto dabas gāzi konstatēšanas būtu izmantojis likumā noteiktos tiesiskās aizsardzības līdzekļus, vēršoties ar saviem prasījumiem pret gazificētā objekta iepriekšējo īpašnieci /pers. G/, vienlaikus nodrošinot gazificētā objekta jaunajai īpašniecei (prasītājai) dabasgāzes piegādi, kā to paredz likuma "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" 24.pants.

Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka atbildētājs nepareizi tulko likuma "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" normas u n Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas viedokli, uzskatot, ka atbildētājam ir pamatotas tiesības ierobežot dabasgāzes piegādi gazificētajā objektā līdz tā iepriekšējā īpašnieka saistību izpildei par saņemto dabasgāzi.

Vienlaikus Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka atbildētājs ļaunprātīgi neizmantoja tiesību izbeigt līgumu ar gazificētā objekta iepriekšējo īpašnieku, bet tā vietā bez jebkāda pamata atvienoja gāzes padevi, kā iemeslu norādot iepriekšējās nekustamā īpašuma īpašnieces parādu, tādējādi rīkojās pretēji Civillikuma 1.pantā noteiktajam – tiesības izlietojamas un pienākumi pildāmi pēc labas ticības.

Civillietu tiesu kolēģija pievienojas juridiskajā doktrīnā paustajām atziņām, ka "labas ticības princips nozīmē to, ka katram savas subjektīvās tiesības jāīsteno un subjektīvie pienākumi jāizpilda, ievērojot citu personu pamatotās intereses; tātad Civillikuma 1.pants pieprasa, lai civiltiesisko attiecību dalībnieki rēķinātos viens ar otru un ņemtu vērā pretējās puses intereses" *(Asoc. prof. Dr. iur. Kaspars Balodis, Jurista Vārds 3. Decembris 2002 /NR. 24 (257))*.

Apelācijas sūdzības argumentu, ka atbildētājs nav vainojams par prasītājas izdevumu rašanos, Civillietu tiesu kolēģija atzīst par nepamatotu.

Kā to pamatoti konstatējusi pirmās instances tiesa spriedumā, kam pievienojās arī Civillietu tiesu kolēģija, prasītājai piederošajā nekustamajā īpašumā jau bija izbūvēta apkures sistēma, kas piemērota dabasgāzes lietošanai, bet atbildētāja dabasgāzes piegādes atteikuma dēļ prasītājai nācās risināt jautājumu par esošās apkures sistēmas piemērošanu alternatīvam kurināmā veidam. Alternatīvas apkures sistēmas izveidošana radīja prasītājai izdevumus. Prasītājai šie izdevumi nebija plānoti, un to veikšanas nepieciešamība radās alternatīvas apkures sistēmas izbūves dēļ. Minētie izdevumi prasītājai nebūtu radušies, ja atbildētājs būtu noslēdzis ar prasītāju līgumu par dabasgāzes piegādi.

Kā nepamatoti vērtējami atbildētāja argumenti, ka prasītāja nav ievērojusi strīda izskatīšanas kārtību, jo par vēlmi izbūvēt jaunu apkures sistēmu, kā rezultātā prasītājai radušies zaudējumi, viņa nav vērsusies Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijā, lai noregulētu strīdu pirmstiesas ceļā, tādējādi pārkāpusi likuma "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" 32.panta pirmo daļu, kas, atbildētāja ieskatā, ir pamats prasības atstāšanai bez izskatīšanas.

No lietas materiāliem izriet, ka Līgumu par projekta īstenošanu Nr.KPFI-11.1/340 (1.sējuma lietas 162.-163.lapas) prasītāja ir parakstījusi 2012.gada 7.februārī, uzsākot īstenot alternatīvās apkures sistēmas izveidošanu.

Lai arī likuma "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" (redakcijā, kas bija spēkā 30.09.2011.-30.06.2012.) 32.panta pirmā daļā noteic, ka regulators kā ārpustiesas instance izskata strīdus starp sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju un lietotāju vai starp sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem par to tiesībām un pienākumiem, kas izriet no šā likuma vai regulējamās nozares speciālajiem normatīvajiem aktiem, tomēr minētā panta trešā daļa vienlaikus noteic, ka sabiedrisko pakalpojumu sniedzējam un lietotājam ir tiesības no sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas attiecībām izrietošos strīdus risināt tiesā Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā, nevēršoties regulatorā ar iesniegumu par strīda izskatīšanu. Arī likuma "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" redakcijā, kas bija spēkā 01.07.2012.-31.12.2013., 32.panta trešajā daļā noteiktais nav mainīts. Tādējādi nav pamata uzskatīt, ka prasītāja, 2013.gada 18.septembrī iesniedzot tiesā prasības pieteikuma grozījumus par zaudējumu piedziņu, būtu pārkāpusi likuma "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" 32.pantu.

Civillietu tiesu kolēģija kā nepamatotus novērtē atbildētāja argumentus, ka prasītāja dabasgāzes piegādes neesamības kompensēšanai izvēlējusies galīgo un pašu nesamērīgāko līdzekli. Kā to pamatoti savā spriedumā secinājusi pirmās instances tiesa, prasītāja ir izvēlējusies saprātīgu alternatīvās apkures sistēmas izbūves veidu un mazinājusi zaudējumu apmēru 50% apmērā, alternatīvās apkures projekta realizācijai saņemot līdzfinansējumu no valsts. Turklāt prasītāja argumentu par citiem lētākiem alternatīvās apkures risinājumiem neapstiprina lietā esošie pierādījumi.

Vienlaikus Civillietu tiesu kolēģija norāda, ka pirmās instances tiesa daļā par zaudējumu rašanās priekšnoteikumiem ir pareizi izvērtējusi lietas apstākļus sprieduma motivācijā, kam saskaņā ar Civilprocesa likuma 432.panta piekto daļu pievienojās apelācijas instances tiesa, tāpēc saskaņā ar Civilprocesa likuma 193.panta piekto daļu, kā arī ņemot vērā to, ka prasības summas aprēķins apelācijas sūdzībā nav apstrīdēts, savus apsvērumus sprieduma motīvu daļā nenorāda.

Konstatējot, ka augstāk minētie, kā arī pārējie apelācijas sūdzībā norādītie argumenti nav guvuši apstiprinājumu, izskatot lietu apelācijas kārtībā un nevar būt par pamatu pretēja sprieduma taisīšanai, Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa pareizi izvērtējusi lietā pastāvošos apstākļus atbilstoši piemērojamām tiesību normām un taisījusi pamatotu un likumīgu spriedumu. Ņemot vērā minēto, prasība pret atbildētāju ir apmierināma pilnīgi, savukārt prasības daļā pret atbildētāju /pers. G/ tiesvedība izbeidzama.

Apmierinot prasību, piemērojot Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, no atbildētāja prasītājas labā piedzenami tiesas izdevumi, kuri pamatoti ar rakstveida pierādījumiem lietā, tas ir, valsts nodeva par prasības pieteikuma iesniegšanu EUR 142,29 (LVL 100,00) (1.sējuma lietas 4.lapa), par prasības pieteikuma grozījumu iesniegšanu EUR 111,20 (LVL 78,15) (1.sējuma lietas 161.lapa), ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 7,83 (LVL 5,50) (1. sējuma lietas 5.lapa), kopā EUR 261,32.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai prasībās, kurām ir mantisks raksturs un kurās prasības summas nepārsniedz 8500 *euro*, - to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 30% no prasījumu apmierinātās daļas.

Prasītāja tiesai lūgusi piedzīt no atbildētāja ar lietas vešanu saistītos izdevumus advokāta palīdzības samaksai EUR 672,41 apmērā (1.sējuma lietas 104., 185., 241.lapa), kas atbilst Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktā noteiktajam.

Tādējādi no atbildētāja prasītājas labā piedzenami tiesāšanās izdevumi to faktiskajā apmērā, proti, EUR 933,73 (EUR 261,32 + EUR 672,41).

Kā redzams no lietas materiāliem, saistībā ar lietas izskatīšanu ir radušies ar nosūtīto divdesmit astoņu tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi (divdesmit divu tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu pirmās instances tiesā – EUR 1,55 (LVL 1,09) par katru, tas ir EUR 34,10, un sešu tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu apelācijas instances tiesā – EUR 1,55 (LVL 1,09) par katru, tas ir, EUR 9,30, kopā EUR 43,40. Ņemot vērā to, ka prasītāja atbilstoši Civilprocesa likuma 40.panta pirmajai daļai līdz lietas izskatīšanai pirmās instances tiesā ir samaksājusi ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 7,83 (LVL 5,50) apmērā (1.sējuma lietas 5.lapa), saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu, 42.panta pirmo daļu no atbildētāja valsts ienākumos piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 35,57 apmērā (EUR 43,40 – EUR 7,83), kuri maksājami sekojoši:

Saņēmējs: Tiesu administrācija
Konta Nr. LV51TREL2190458019000
NMR 90001672316
Saņēmēja banka: Valsts kase
Kods TRELLV22

Iemaksas mērķis: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kā arī dati lietas identificēšanai (atbildētāja vārds un uzvārds, ja atbildētājs ir fiziska persona, vai juridiskas personas nosaukums, lietas numurs).

Saskaņā ar Euro ieviešanas kārtības likuma 4.panta otro daļu, sākot ar *euro* ieviešanas dienu, latos izteiktu iesākto, bet nepabeigto (neizpildīto) tiesisko instrumentu kopsummu konvertē *euro*, ievērojot Padomes noteikto maiņas kursu un šā likuma 6.pantā noteiktos noapaļošanas principus. Nepabeigtā (neizpildītā) tiesiskā instrumenta kopsumma veidojas no konvertētajām sastāvdaļām. Nepabeigtā (neizpildītā) tiesiskā instrumenta kopsumma nepārsniedz sākotnējo tiesiskā instrumenta kopsummu latos, kura konvertēta *euro*, ievērojot Padomes noteikto maiņas kursu un šā likuma 6.pantā noteiktos noapaļošanas principus. Ņemot vērā minēto, sprieduma rezolutīvajā daļā norādītās piedzenamās summas tiek noteiktas *euro* atbilstoši Latvijas Bankas noteiktajam valūtas kursam.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 434.panta ceturtajai daļai, 204.[1] pantam atbildētājam nosakāms 10 (desmit) dienu termiņš no sprieduma spēkā stāšanās dienas sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 430., 432.-434.pantu, Civillietu tiesu kolēģija

nosprieda:

/pers. D/ prasību pret akciju sabiedrību "Latvijas Gāze" par zaudējumu piedziņu – apmierināt.

Piedzīt no akciju sabiedrības "Latvijas Gāze", reģistrācijas numurs 40003000642, par labu /pers. D/, personas kods /personas kods/, zaudējumus EUR 3025,21 (trīs tūkstoši divdesmit pieci *euro* un 21 cents) un tiesāšanās izdevumus EUR 933,73 (deviņi simti trīsdesmit trīs *euro* un 73 centi), pavisam kopā EUR 3958,94 (trīs tūkstoši piecdesmit astoņi *euro* un 94 centi).

Izbeigt tiesvedību prasības daļā pret /pers. G/, personas kods /personas kods/.

Piedzīt no akciju sabiedrības "Latvijas Gāze", reģistrācijas numurs 40003000642, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 35,57 (trīsdesmit pieci *euro* un 57 centi).

Noteikt akciju sabiedrībai "Latvijas Gāze", reģistrācijas numurs 40003000642, 10 (desmit) dienu termiņu no sprieduma spēkā stāšanās dienas sprieduma labprātīgai izpildei. Šajā termiņā valsts ienākumos piedzenamo ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu apliecinošs dokuments iesniedzams Rīgas apgabaltiesā.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 (trīsdesmit) dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas apgabaltiesā.

Pilna sprieduma sastādīšanas diena – 2015.gada 9.jūnijā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja /paraksts/ I.Stuberovska
Tiesneses /paraksts/ I.Jēkabsone
/paraksts/ M.Bebriša